

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 IX**Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2022****Nr. 10****TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 17 november 2021

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2022 komt te luiden:

Vastgestelde departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2022 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting na Tweede nota van wijziging		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	24.753.738	11.183.192	187.834.085
	Beleidsartikelen			
1	Belastingen	3.288.160	3.098.706	182.309.112
2	Financiële markten	- 540.904	27.997	9.705
3	Financieringsactiviteiten publiek-private sector	4.868.425	618.425	1.499.963
4	Internationale financiële betrekkingen	943.419	402.972	165.107
5	Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen	10.089.941	221.941	131.076
6	Btw-Compensatiefonds	3.664.380	3.664.380	3.664.380
9	Douane	670.411	670.411	605
13	Toeslagen	1.289.239	2.006.544	0
	Niet-beleidsartikelen			
8	Apparaat kerndepartement	332.766	332.766	54.137
10	Nog onverdeeld	147.901	139.050	0

TOELICHTING

Algemeen

In deze nota van wijziging wordt het volgende geregeld:

Vanwege de herziening van ramingen, de uitbreiding van huidig beleid voor toeslagenherstel en de nieuwe voorgestelde regelingen voor kinderen, gedupeerden van andere toeslagen en ex-partners, worden in de Ontwerpbegroting 2022 verschillende budgetten gewijzigd. Voor deze wijzigingen is in de Miljoenennota 2022¹ reeds een reservering op de aanvullende post van de Rijksbegroting aangelegd ter grootte van ca. € 2,2 mld. Op de Financiënbegroting was reeds ca. € 3,0 mld. beschikbaar voor Toeslagenherstel. Daarmee bedraagt het totale (gereserveerde) budget voor Toeslagenherstel ca. € 5,2 mld. Met deze nota van wijziging wordt nu voor een deel aanspraak gemaakt op de reservering op de Aanvullende Post ten gunste van de begroting van het Ministerie van Financiën. De totale (gereserveerde) begroting voor Toeslagenherstel wijzigt daarmee niet en blijft ca. € 5,2 mld.

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

Artikel 10 – Nog onverdeeld (- € 236,1 mln.)

Voor een tweede specifieke uitkering voor gemeenten i.h.k.v. Toeslagenherstel wordt ca. € 36 mln. kasbudget overgeheveld van artikel 10 Nog onverdeeld naar artikel 13 Toeslagen. Daarnaast wordt € 200 mln. kasbudget voor de voorgestelde kindregeling overgeheveld van artikel 10 Nog onverdeeld naar artikel 13 Toeslagen.

Artikel 13 – Toeslagen (+ € 147,1 mln. verplichtingen en + € 857,4 mln. uitgaven)

Personele uitgaven (+ € 50,0 mln.)

Toeslagen zal naar verwachting in 2022 bezig zijn met de uitvoering van de verschillende (voorgestelde) herstelregelingen. De apparaatsbudgetten op artikel 13 worden daar nu op aangepast, door de beschikbare middelen in 2022 op te hogen naar het niveau van 2021. Een deel hiervan zal met de Voorjaarsnota 2022 worden overgeboekt naar de budgetten van ketenpartners, zoals CAP en KI&S van de Belastingdienst. Daarnaast wordt voor de uitvoering van de voorgestelde regeling voor gedupeerde kinderen² apparaatsbudget op artikel 13 gereserveerd. In totaal wordt hiervoor additioneel € 50,0 mln. beschikbaar gesteld.

Opdrachten (+ € 20,0 mln.)

Sociale Banken Nederland (SBN) is de uitvoerder van de private schuldenoplossing binnen Toeslagenherstel. In verband met het hoger aantal aanmeldingen voor toeslagenherstel dan initieel geraamd wordt extra uitvoeringsbudget voor SBN beschikbaar gesteld.

¹ Kamerstukken II 2021–2022, 35 925, nr. 2.

² Kamerstukken II 2021–2022, 31 066, nr. 912.

Bijdrage aan medeoverheden (+ € 27,0 mln. verplichtingen en + € 52,4 mln. uitgaven)

Gedupeerden van de toeslagenaffaire kunnen via hun gemeenten ondersteuning krijgen. Gemeenten worden hiervoor door Toeslagen gecompenseerd. Hiervoor wordt in 2021 een tweede specifieke uitkering gepubliceerd ter waarde van ca. € 48,0 mln.³, waarvan in 2022 ca. € 36,0 mln. kasbudget beschikbaar is. Van deze € 36,0 mln. wordt ca. € 0,7 mln. via het btw-compensatiefonds beschikbaar gesteld. Hangende parlementaire instemming kunnen gedupeerde ex-partners in 2022 mogelijk ook een beroep doen op brede hulp bij hun gemeenten. Er zal een uitbreiding van de tweede specifieke uitkering vereist zijn. Om die reden wordt nu ca. € 27,0 mln. verplichtingenbudget en ca. € 17,0 mln. kasbudget gereserveerd in 2022, waarvan ook een deel naar het btw-compensatiefonds zal worden overgemaakt.

(Schade)vergoeding (+ € 50,1 mln. verplichtingen en + € 735 mln. uitgaven)

In de Kamerbrief over de nieuwe herstelregelingen⁴ en in de Miljoenennota 2022 staan voorstellen voor nieuwe regelingen beschreven waar met deze nota van wijziging budget voor wordt overgeheveld naar artikel 13 Toeslagen:

- Kindregeling (+ € 420,0 mln. uitgaven): in de Kamerbrief over de nieuwe herstelregelingen wordt voorgesteld om kinderen van gedupeerden een financiële steun in de rug te geven. De steun in de rug varieert, afhankelijk van de leeftijd van het kind, van € 2.000 tot € 10.000. Hiervoor wordt in 2022 € 420,0 mln. kasbudget gereserveerd. Het vereiste verplichtingenbudget voor deze voorgestelde regeling wordt in de 2^e supplettoire begroting 2021 verwerkt.
- Ex-partnerregeling (+ € 60,0 mln. uitgaven): gedupeerde ex-partners krijgen bij de voorgestelde regeling een forfaitair bedrag van € 10.000. Hiervoor wordt in 2022 € 60,0 mln. gereserveerd. Het vereiste verplichtingenbudget voor deze voorgestelde regeling wordt in de 2^e supplettoire begroting 2021 verwerkt. De budgettaire gevolgen van de overige voorgestelde ex-partnerregelingen worden op een later moment in de begroting verwerkt.
- Kwijtschelden private schulden (+ € 90,0 mln. uitgaven en verplichtingen): het hogere aantal aanmeldingen voor toeslagenherstel heeft tot gevolg dat er naar verwachting meer kwijtscheldingsbudget nodig is voor het betalen van private schulden. Hiervoor wordt in 2022 additioneel € 90,0 mln. gereserveerd.
- Catshuisregeling en integrale beoordeling en dwangsommen (+ € 69,0 mln. verplichtingen; + € 165,0 mln. uitgaven): het hogere aantal aanmeldingen voor toeslagenherstel heeft tot gevolg dat naar verwachting meer budget nodig is voor onder andere de Catshuisregeling (de forfaitaire € 30.000-regeling) en de integrale beoordelingen. Voor de Catshuisregeling wordt de bijbehorende verplichting reeds in 2021 aangegaan. Deze verplichting wordt budgettair verwerkt in de 2^e supplettoire begroting 2021. Daarnaast zal Toeslagen naar verwachting dwangsommen moeten betalen aan gedupeerden die Toeslagen in gebreke stellen, bijvoorbeeld voor het niet tijdig integraal behandelen van dossiers. Deze mutatie (uitgaven en verplichtingen) wordt nu verwerkt met deze nota van wijziging. In de 8e voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag is uw Kamer reeds geïnformeerd dat er opnieuw gekeken zou

³ Kamerstukken II 2021–2022, 31 066, nr. 913.

⁴ Kamerstukken II 2021–2022, 31 066, nr. 912.

worden naar het standpunt met betrekking tot de vraag of UHT een dwangsom verschuldigd is bij niet-tijdig beslissen. De voorlopige conclusie is dat UHT die wel verschuldigd is. De Staatssecretaris Toeslagen en Douane zal u hier in de 9e VGR in detail over informeren.

– Tevens wordt € 108,9 mln. aan verplichtingenbudget afgeboekt van het subartikelonderdeel (Schade)vergoeding. Dit verplichtingenbudget is niet in 2022, maar reeds in 2021 benodigd en worden daarom in de 2^e suppletore begroting 2021 toegevoegd aan artikel 13. Het verplichtingenbudget is nodig voor het verwachte groter beroep op bestaande compensatie- en herstelregelingen (€ 82,5 mln.), de verwachte uitbreiding van de subsidieregeling rechtsbijstand (€ 19,0 mln.) en de voorgestelde regeling voor gedupeerden van andere toeslagen dan de KOT (€ 7,3 mln.) in 2021 worden aangegaan. Deze mutatie wordt nader gespecificeerd in de 2^e suppletore begroting 2021 van het Ministerie van Financiën die de Kamer binnenkort ontvangt.

In de onderstaande tabellen zijn de standen ontwerpbegroting 2022 vóór nota van wijziging, de bijstelling en de standen ontwerpbegroting 2022 na nota van wijziging opgenomen.

Meerjarige doorwerking verplichtingen (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
6	Btw-compensatiefonds					
	Stand vóór nota van wijziging	3.663.678	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>702</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	3.664.380	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856
13	Toeslagen					
	Stand vóór nota van wijziging	1.142.099	348.244	289.732	289.143	289.143
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>50.000</i>	<i>80.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Opdrachten</i>	<i>20.000</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>27.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>(Schade)vergoeding</i>	<i>50.140</i>	<i>197.500</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	1.289.239	635.744	289.732	289.143	289.143

Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
6	Btw-compensatiefonds					
	Stand vóór nota van wijziging	3.663.678	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>702</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	3.664.380	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856
10	Nog onverdeeld					
	Stand vóór nota van wijziging	375.197	122.499	110.691	100.600	105.535
	<i>Nog te verdelen</i>	<i>-236.147</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	139.050	122.499	110.691	100.600	105.535
13	Toeslagen					
	Stand vóór nota van wijziging	1.149.099	348.244	289.732	289.143	289.143
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>50.000</i>	<i>80.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Opdrachten</i>	<i>20.000</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>52.445</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>(Schade)vergoeding</i>	<i>735.000</i>	<i>466.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	2.006.544	914.244	289.732	289.143	289.143

Meerjarige doorwerking ontvangsten (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
6	Btw-compensatiefonds					
	Stand vóór nota van wijziging	3.663.678	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>702</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	3.664.380	3.661.856	3.661.856	3.661.856	3.661.856

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra